

Podstawa
programowa

Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej /
Teksta edukacyjna a podstawa programowa

Teksta edukacyjna a podstawa programowa

Dzięki przygotowanym przez nas materiałom uczeń powinien:

poziom podstawowy

- znać historię powstania ruchu harcerskiego na ziemiach polskich i jego rolę w kształtowaniu tożsamości patriotycznej;
- wyjaśniać rolę konspiracyjnego harcerstwa podczas II wojny światowej, znać przykłady jego działań wymierzonych w okupantów;
- podać przykłady nazwisk członków Szarych Szeregów i ich najważniejsze dokonania;
- opisać proces podporządkowania ruchu harcerskiego po II wojnie światowej władzy komunistycznej i jego upolitycznienia;
- podać przykłady działalności konspiracyjnej harcerzy w czasach PRL i proces odbudowywania idei niezależnego harcerstwa w latach osiemdziesiątych.

poziom rozszerzony

- podać przykłady wybitnych polskich dowódców i polityków ukształtowanych przez ruch harcerski i ich osiągnięcia na rzecz niepodległości Polski.

Historia – szkoła podstawowa

Treści kształcenia – wymagania szczegółowe	Elementy teki edukacyjnej „Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej”
XXIV. Ziemia polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń: 3. opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków.	Materiały źródłowe: blok II;
XXVI. Sprawa polska w czasie I wojny światowej. Uczeń: 3. ocenia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny, wymienia prace państwowotwórcze podczas wojny.	Materiały źródłowe: blok III;
XXVIII. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Uczeń: 2. przedstawia proces wykuwania granic [...]; 3. opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki (pokój ryski).	Materiały źródłowe: blok IV;
XXXII. Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września). Uczeń: 3. podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków [...].	Notacje: 2. Jerzy Pertkiewicz, 3. Leszek Zabłocki;
XXXIV. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń: 4. charakteryzuje polityczną i militarną działalność polskiego państwa podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów; 5. wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego.	Materiały źródłowe: blok V; Notacje: 3. Leszek Zabłocki, 4–17. Bogusław Kamola; Scenariusze: „Najmłodszy bohaterowie Powstania Warszawskiego”; „Dalsze losy bohaterów <i>Kamieni na szaniec</i> ”; Ćwiczenia: „I iść będziemy w Polskę szarymi szeregami...”; Gra terenowa; Turniej

Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej / Teksta edukacyjna a podstawa programowa

Podstawa programowa

Historia – szkoła podstawowa

<p>XXXV. Sprawa polska w czasie II wojny światowej. Uczeń: 2. umieszcza w czasie i przestrzeni działania polskich formacji na różnych frontach i obszarach toczącej się wojny.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok VII;</p>
<p>XXXVII. Początki komunizmu w Polsce. Uczeń: 2. charakteryzuje postawy Polaków wobec nowych władz [...].</p>	<p>Materiały źródłowe: blok VIII; Ćwiczenie „Trzymamy Straż nad Odrą...”;</p>
<p>XXXVIII. Stalinizm w Polsce i jego skutki. Uczeń: 2. omawia system terroru stalinowskiego w Polsce i ocenia jego skutki.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok IV; Notacje: 18. Wojciech Grzesiakowski;</p>
<p>XXXIX. Polska w latach 1957–1981. Uczeń: 2. charakteryzuje realia życia społecznego i kulturalnego z uwzględnieniem specyfiki czasów gomułkowskich i gierkowskich; 7. wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków sierpniowych w 1980 r.; 8. charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność”.</p>	<p>Materiały źródłowe: bloki XI i XII;</p>
<p>XL. Dekada 1981–1989. Uczeń: 2. przedstawia postawy Polaków wobec stanu wojennego, fenomen oporu społecznego.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok XII;</p>

Historia – liceum/technikum – zakres podstawowy

Treści kształcenia – wymagania szczegółowe	Elementy tekstu edukacyjnej „Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej”
<p>XXXV. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń: 4. charakteryzuje proces formowania się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków i innych grup narodowych zamieszkujących tereny dawnej Rzeczypospolitej; dostrzega znaczenie języka, wiary, edukacji dla podtrzymania świadomości narodowej.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok II;</p>
<p>XXXVIII. Sprawa polska w przededniu i podczas I wojny światowej. Uczeń: 4. charakteryzuje przykłady zaangażowania militarnego Polaków podczas wojny, ze szczególnym uwzględnieniem losów Legionów.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok III;</p>
<p>XLI. Walka o odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Uczeń: 3. charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy z Niemcami, z uwzględnieniem powstania wielkopolskiego, powstań śląskich i plebiscytów; 4. charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem wojny polsko-bolszewickiej.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok VI;</p>
<p>XLVI. Wojna obronna Polski w 1939 roku. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września). Uczeń: 3. charakteryzuje etapy wojny obronnej, podaje przykłady bohaterstwa obrońców [...].</p>	<p>Notacje: 2. Jerzy Pertkiewicz; 3. Leszek Zabłocki;</p>
<p>XLVIII. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń: 6. charakteryzuje postawy polskiego społeczeństwa wobec polityki okupantów oraz wymienia przykłady heroizmu Polaków [...].</p>	<p>Notacje: 3. Leszek Zabłocki; 4. Bogusław Kamola; Ćwiczenie „I iść będziemy w Polskę szarymi szeregami...”;</p>

Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej / Teksta edukacyjna a podstawa programowa

Podstawa programowa

Historia –
liceum/
technikum –
zakres
podstawowy

<p>L. Działalność władz Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie i w okupowanym kraju. Uczeń: 2. ocenia znaczenie układu Sikorski-Majski dla obywateli polskich, znajdujących się pod okupacją sowiecką; 6. [...] wskazuje różne formy oporu wobec okupantów; 8. charakteryzuje powstanie warszawskie [...].</p>	<p>Materiały źródłowe: blok V; Notacje: 3. Leszek Zabłocki; 4–17. Bogusław Kamola; Ćwiczenie „I iść będziemy w Polskę szarymi szeregami...”; Turniej;</p>
<p>LV. Proces przejmowania władzy przez komunistów w Polsce (1944–1948). Uczeń: 1. opisuje straty demograficzne, gospodarcze i kulturowe po II wojnie światowej; 3. charakteryzuje okoliczności i etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów; 4. omawia działalność opozycji legalnej oraz podziemia antykomunistycznego [...].</p>	<p>Materiały źródłowe: blok VIII; Ćwiczenie „Trzymamy Straż nad Odrą...”;</p>
<p>LVI. Stalinizm w Polsce i jego erozja. Uczeń: 2. omawia i ocenia skutki terroru stalinowskiego w Polsce.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok IX; Notacje: 18. Wojciech Grzesiakowski;</p>
<p>LVII. Polska w latach 1957–1981. Uczeń: 1. charakteryzuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL [...]; 4. charakteryzuje i ocenia działalność opozycji politycznej w latach 1976–1980; 7. charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” i ocenia jego wpływ na przemiany społeczno-polityczne w Polsce i w Europie.</p>	<p>Materiały źródłowe: bloki XI i XII;</p>
<p>LVIII. Dekada 1981–1989. Uczeń: 2. charakteryzuje postawy Polaków wobec stanu wojennego, przedstawia formy oporu społecznego.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok XII;</p>

Historia – liceum/technikum – zakres rozszerzony

Treści kształcenia – wymagania szczegółowe	Elementy teki edukacyjnej „Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej”
<p>XLII. Dzieje polityczne II Rzeczypospolitej. Uczeń: 4. analizuje politykę wewnętrzną władz i postawy społeczeństwa II Rzeczypospolitej wobec zagrożenia wojennego.</p>	<p>Ćwiczenie „I iść będziemy w Polskę szarymi szeregami...”;</p>
<p>L. Działalność władz Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie i w okupowanym kraju. Uczeń: 3. charakteryzuje losy armii gen. Władysława Andersa; 4. dostrzega tragizm losów twórców zaangażowanych w niepodległościową konspirację, w tym: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego [...].</p>	<p>Materiały źródłowe: bloki VI i VII;</p>
<p>LV. Proces przejmowania władzy przez komunistów w Polsce (1944–1948). Uczeń: 2. omawia sytuację polskiej emigracji politycznej [...].</p>	<p>Materiały źródłowe: blok X;</p>
<p>LVI. Stalinizm w Polsce i jego erozja. Uczeń: 4. charakteryzuje przejawy odwilży popaździernikowej.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok XI;</p>
<p>LVII. Polska w latach 1957–1981. Uczeń: 1. opisuje postawy społeczne od negacji i oporu po przystosowanie i współpracę.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok XI;</p>
<p>LVIII. Dekada 1981–1989. Uczeń: 2. opisuje i ocenia politykę władz PRL względem Kościoła w latach 80.; 3. opisuje wpływ Kościoła katolickiego na ruch społeczny Polaków.</p>	<p>Scenariusz „To będzie nasz atak...”;</p>

Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej / Teeka edukacyjna a podstawa programowa

Podstawa programowa

Wiedza o społeczeństwie – szkoła podstawowa

Treści kształcenia – wymagania szczegółowe	Elementy teki edukacyjnej „Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej”
<p>I. Społeczna natura człowieka. Uczeń:</p> <p>3. wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok I; Notacje: 3. Leszek Zabłocki;</p>
<p>IX. Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie. Uczeń:</p> <p>1. podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; 3. przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce [...].</p>	<p>Materiały źródłowe: blok I;</p>

Wiedza o społeczeństwie – liceum/technikum

Treści kształcenia – wymagania szczegółowe	Elementy teki edukacyjnej „Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej”
<p>IV. Aspekty etniczne życia społecznego. Uczeń:</p> <p>4. analizuje przyczyny zamieszkiwania Polaków poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (potoki emigracyjne, zmiana granic i wysiedlenia); wyjaśnia zróżnicowanie form i treści tożsamości polskiej tych osób.</p>	<p>Materiały źródłowe: bloki VII i X;</p>
<p>VI. Społeczeństwo obywatelskie i kultura polityczna. Uczeń:</p> <p>5. przedstawia idee społeczeństwa obywatelskiego i charakteryzuje jego rozwój w XX-wiecznym państwie polskim.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok XII; Notacje: 1. Jerzy Pertkiewicz;</p>

Język polski – szkoła podstawowa

Treści kształcenia – wymagania szczegółowe	Elementy teki edukacyjnej „Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej”
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich. Uczeń:</p> <p>10. wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze; 11. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok VI;</p>
<p>V. Lektury obowiązkowe: 4. Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i></p>	<p>Scenariusz: „Dalsze losy bohaterów <i>Kamieni na szaniec</i>”;</p>

Język polski – liceum/technikum

Treści kształcenia – wymagania szczegółowe	Elementy teki edukacyjnej „Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej”
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich. Uczeń:</p> <p>5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 9. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji.</p>	<p>Materiały źródłowe: blok VI;</p>